

[Udenrigsministeren.]

havde kunnet udføre flere Varer til Tyskland i det nye Aar end i det gamle, vilde dette have betydet en Overbebyrdelse af andre Markeder, hvilket sandsynligvis maatte have medført et meget klækkeligt Fald i Priserne paa disse Markeder. Et saadant Prislefald vil formentlig blive undgaaet nu, og man har Lov til at haabe, at Mersalget i Tyskland bliver af et saadant Omfang, at det tillader en vis Forøgelse af Priserne i den kommende Tid, selv om naturligvis intet sikkert kan forudsiges derom.

Over for de Resultater, vi saaledes har opnaaet, staar paa den anden Side — og det kan vel ingen forbausnes over — Modydelser over for Tyskland. Disse Modydelser kan siges i det store og hele at bygge paa dette, at Forskellen mellem vore Salg og vore Køb i Tyskland skulde blive en lignende i Aaret 1936, som den har været i 1935. Denne Forskel er i Virkeligheden ikke saa stor, som man sædvanlig har Indtryk af. Naar man i den danske Statistik endnu for Aaret 1935 regner med en Forskel paa mellem 80 og 90 Mill. Kr., maa det tages i Betragtning, at deraf er i hvert Fald mellem 30 og 40 Mill. Kr. — vel snarest op imod det sidste Tal — Transitvarer af en saadan Art, at de overhovedet ikke indgaar i den tyske Statistik. Men dertil kommer, at tysk Udførsel til Danmark paa adskillige Omraader er bebyrdet med Udgifter i Danmark, som nok indgaar i Statistikken, men som ikke betyder, at der bliver et virkeligt Mertilgodehavende for Tyskland. Resultatet deraf bliver, at den Forskel, der er i vor Balance, bliver endda adskilligt lavere end de henimod 50 Millioner, den tyske Statistik angiver. Men Tanken er altsaa den, at omtrent som denne Balance har været i Aaret 1935, skulde den blive ogsaa i Aaret 1936, kun med større Tal paa begge Sider, baade for Indførsel og for Udførsel. Det betyder, at vi kommer til at købe adskilligt mere i Tyskland i det indeværende Aar, ligesom vi ogsaa kan sælge adskilligt mere, end vi har gjort det foregaaende Aar. Dette Merindkøb i Tyskland vil naturligvis virke noget forskelligt for de forskellige Virksomheder i Danmark. Der kan være Virksomheder, som deri ser en Konkurrence, og som vilde sætte Pris paa, at den ikke blev alt for stærk. Den Opfattelse er imidlertid ret udbredt, at der her i Landet for Tiden findes en betydelig Mangel paa Lagerbeholdninger, og at derfor en større Mængde Varer vil kunne aftages, uden at det behøver at bringe Forstyrrelse i Virksomheden her-

hjemme. Hvor rigtig denne Opfattelse er, skal jeg for min Del ikke kunne bedømme, men den har været almindelig fremført under de Forhandlinger, vi har haft. Dertil kan jeg føje, at Aftalen aabner Mulighed for Indførsel af en betydelig større Mængde Raastoffer til Gunst for de Virksomheder i Danmark, som har Brug for saadanne Raastoffer. Det gælder naturligvis i stort Omfang Bygningshaandværket, det gælder ogsaa i betydelig Grad en Række Industriegrene, og endelig vil der for Handelens Vedkommende være den Fordel forbundet med den Ordning, som nu træffes, at der bliver betydeligt mere at handle med.

Alt i alt skulde jeg for min Del tro, at den Overenskomst, som nu sluttes, og de Følger, den vil medføre, vil betyde en væsentlig Lysning for dansk Erhvervsliv. Hvor nyttige Følgerne af den bliver, vil dog i høj Grad afhænge af, med hvilken Smidighed og Forstaaelse den nye Situation bedømmes af de danske Erhverv, og ikke mindst deraf, om man i Tillid til det, man naar frem til i Aaret 1936, lader sig friste ud i Overdrivelser, som kan komme til at give Bagslag i Aarene 1937 og 1938, hvis den almindelige økonomiske Udvikling ikke vedblivende er til Gunst for os; og saa usikkert som alt i Verden er, tror jeg, ingen vil være letsindig nok til at fremsætte Paastande om, hvordan Forholdene vil udvikle sig i Aarene 1937 og 1938.

Imidlertid, alt i alt medfører den trufne Aftale en sikker Fordel, og jeg skal da anbefale den Overenskomst, som danner Grundlaget derfor, til velvillig Behandling i det høje Ting.

Hauch: Da den økonomiske Situation, hvorunder vi i Øjeblikket lever med Hensyn til Samhandel med andre Lande, satte ind for nogle Aar siden, og det blev klart, at Afsætningen af vor Produktion var afhængig af, hvor meget vi selv købte, ja, da maatte man begynde at forhandle sig frem. Det er ogsaa det, man har gjort og gjort med et Resultat, som man vel ikke kan betegne som fuldt tilfredsstillende, men dog saaledes, at Mulighederne for Afsætningen af vor Overskudsproduktion er øget, efterhaanden som Aarene er gaaet. Det har imidlertid virket uheldigt, at man fra Udlandets Side har krævet, at Forhandlingerne skulde finde Sted under en fortrolig Form; og endnu værre var det, at man blev afskaaret fra, selv naar Overenskomsten var sluttet, at give Offentligheden Meddelelse om, paa hvilket Grundlag den var sluttet, hvad den drejede sig om, dels med Hen-